

Det mest bemærkelsesværdige ved det svenske system er konsumentombudsmanden, der skal føre tilsyn med markedsføring, føre forhandlinger med de erhvervsdrivende med henblik på, at de overholder lovens bestemmelser, og om nødvendigt rejse påtale for markedsdomstolen eller for de almindelige domstole.

I Norge er der nu gennemført en lovgivning af tilsvarende karakter ved lov af 16. juni 1972 om kontrol med markedsføring. Den norske lov er mere vidtgående end den svenske i beskyttelsen af forbrugerne. Dette kommer særligt til udtryk i en række bestemmelser af civilretligt tilsnit om beskyttelse mod ansvarsfraskrivelse i form af garantier og bestemmelser om vejledningspligt over for forbrugerne. Der er tillagt den norske forbrugerombudsmand beføjelser til på egen hånd at nedlægge forbud. Forbrugerombudsmanden kan nedlægge forbud mod handlinger, der er i strid med loven, såfremt en frivillig ordning ikke kan opnås, og ombudsmanden antager, at det vil medføre ulempe eller skadevirkning af afvente en afgørelse fra markedsrådet.

I modsætning til den svenske markedsdomstol er markedsrådet i Norge en administrativ myndighed, hvis afgørelser kan efterprøves ved de almindelige domstole.

I England er der i 1973 vedtaget en lov „The Fair Trading Act“, som indebærer vidtgående ændringer i konkurrence- og monopollovgivningen med en klar tendens til større beskyttelse af forbrugerne. Ifølge loven udnævnes der en „Director General of Fair Trading“, som blandt andet har til opgave at følge markedsføringen. Foruden at fremkomme med forslag til ændringer i markedsføringsreglerne over for „Consumer Protection Advisory Committee“ kan han optage forhandlinger med erhvervsdrivende om enkelte sager, og såfremt et tilfredsstillende resultat ikke opnås, kan han indbringe sagen for „Restrictive Practices Court“, der kan nedlægge forbud, hvis overtrædelse straffes som „foragt for retten“.

I fællesmarkedet har der i de sidste år været foretaget omfattende undersøgelser af retstilstanden i medlemslandene med hensyn til illoyal konkurrence, og i november 1972 påbegyndtes forhandlinger om en lovharmonisering. Ved de indledende forhandlinger blev det klart, at de væsentligt forskellige udgangspunkter for en harmonisering vil vanskeliggøre arbejdet og kræve langvarige forhandlinger.

Forbrugerkommissionens betænkning II om markedsføring, forbrugerombudsmand og forbrugerklagenævn har været forelagt følgende organisatio-

ner og myndigheder med anmodning om at fremkomme med eventuelle bemærkninger:

Indenrigsministeriet  
 Undervisningsministeriet  
 Statens Husholdningsråd  
 Forbrugerrådet  
 Butikshandelens Fællesråd  
 Industrirådet  
 Arbejderbevægelsens Erhvervsråd  
 Grosserer-Societetet  
 Håndværksrådet  
 Andelsudvalget  
 Provinshandelskammeret  
 Danmarks Sparekasseforening  
 Danske Bankers Fællesrepræsentation  
 Assurandørsocietetet  
 Danmarks Rederiforening  
 Dansk Varedeklarations-Nævn  
 Dansk Markedsføringsforbund  
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger  
 Danske Dagblades Fællesrepræsentation  
 Monopoltilsynet  
 Danmarks Radio  
 Det kooperative Fællesforbund  
 Bygge- og Anlægsrådet  
 Rederiforeningen af 1895  
 Rederiforeningen for mindre skibe.

Industrirådet og Butikshandelens Fællesråd har over for ministeriet fremhævet, at de tilslutter sig det i betænkningen udtalte under den forudsætning, at de i betænkningen indeholdte lovforslag fremsættes som en helhed uden ændringer. Provinshandelskammeret har i sin udtalelse bl. a. fremhævet, at man finder det uheldigt, at bestemmelserne i konkurrencelovens § 5 om sæsonudsalg ikke foreslås opretholdt. Ingen af de øvrige ovenfor opregnede organisationer og myndigheder er fremkommet med bemærkninger til betænkningen.

Medens konkurrencelovudvalgets betænkning af 1966 som nævnt indeholdt flertals- og mindretalsindstillinger, er Forbrugerkommissionens indstillinger i betænkningen af 1973 eenstemmige og er lagt til grund for nærværende lovforslag, der for så vidt angår de materielle regler i det alt væsentlige er identisk med Forbrugerkommissionens lovudkast. Lovforslaget i dets helhed har været forhandlet mellem handelsministeriet og justitsministeriet, og som resultat af disse forhandlinger er udformningen af forslaget kapitel 5, der indeholder de procesuelle bestemmelser, en del ændret i forhold til det tilsvarende kapitel i kommissionens lovudkast, uden at der dog herved er opstået væsentlig realitetsforskel.

Lovforslaget bygger på en forudsætning om, at